

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

ETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIII

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, April 4, 1978

77

PREZIDENTAS CARTERIS PASIEKĖ LIBERIJA

IZRAELIO KARO MINISTERIS WEIZMAN DAR KARTĄ SKRIS Į EGİPTĄ

Bet prezidentas Sadatas nemano, kad vertėtų pradėti taikos derybas su Izraeliu

KAIRAS, Egiptas. Egipto prezidentas Anwar Sadatas pirmadienį pareiškė spaudos atstovams, kad Izraelio karo ministeris Ezer Weizman šią savaitę dar kartą rengiasi atskristi į Egiptą, kad galėtų rasti bendrą kalbą taikos deryboms atnaujinti. Prezidentas Sadatas, iškilus Izraelio karo ministerio pasiūlytas "koncesijas", priėjo įsitikinimo, kad nėra prasmės derybas atnaujinti, nes tos "koncesijos" nėra jokios koncesijos. Izraelis ir toliau tobeikabina apie reikalingą palikti Izraelio kolonijas ne tik Sinajuje, bet ir kitose arabų žemėse. Savo įsitikinimą, kad dabartinių metų nėra prasmės pradėti pasitarimus, jis pareiškė Izraelio karo ministeriui.

Bet Izraelis nori dar kartą tartis

Laikraštiniams nustebo apie prezidento Sadatos pranešimą apie naują Izraelio karo ministerio atskridimą į Egiptą deryboms tęsti. Matyt, kad Izraelis yra pasiryžęs daryti naujas koncesijas, todėl jis ir stengiasi laikyti praverstas duris tolimesniems pasitarimams. Pačiame Izraelyje eina labai smarkus judėjimas taikai įgyvendinti. Net tikstantis Izraelio karininkų, tarnaujančių šiandien Izraelio karo jėgose, reikalauja, kad Beginas atšauktų Izraelio karo jėgas iš Sinajaus, atšauktų kolonistus ir pasirašytų taiką su Egiptu dabar, kai egiptiečiai yra pasirodę tai padaryti.

Dajanas šaiposi iš Egipto prezidento

TELAVIVAS, Izraelis. — Izraelio užsienio ministeris Dajanas, patyręs iš karo ministerio Weizmano, kad Egipto prezidentas Anwar Sadatas neranda reikalo atnaujinti taikos derybas, pareiškė, kad Egipto prezidentas neturi jokių planų taikai įgyvendinti su savo kaimynais. Prezidentas, nepatenkintas Izraelio pasiūlymais, būtų turėjęs savo planus pasiūlyti, bet jis to nepadarė. Egipto prezidentas priminė Izraelio karo ministeriui, kad reikia atšaukti visas karo jėgas iš Sinajaus ir įsakyti kolonistams važiuoti namo, tai tada prasidės taikos derybos.

— PRAEITAIS metais iš Rusijos išvažiavo 7,000 vokiečių, o 1976 metais jie išsiderėjo iš rusų išleisti 10,000 vokiečių. Dabar vedam pasitarimai išleisti toki patį skaičių dar šiais metais. Po karo iš Rusijos Vakarų Vokietijai pasiekė 5,000 vokiečių, ten gyvenusių prieš karą.

— Buves Italijos premjeras Alfo Moro grobikų buvo apsaugintas narkotikais.

KALENDORĖLIS

Balandžio 4: Zosima, Izidorius, Gerimantas, Pempė, Šilinis, Utenis.

Saulė teka 5:31, leidžias 6:18. Galų lyti.

Italų valdžia reikalauja mokesčių

ROMA, Italija. — Carlo Ponti, pagarsėjusios artistės Sofijos Loren vyras, jau kelinti metai nemoka Italijos vyriausybei žemės ir kėlokų mokesčių. Praeitą šeštadienį italų prokuratoriai uždėjo savo leteną ant Carlo Ponti didelės paveikslų galerijos, supirkinėtos metų metais, ir ant didelių žemės plotų. Italai jau keliais atvejais kreipėsi į Pontį valstybės mokesčių, bet jis visą laiką skundėsi neturįs reikalingų pinigų. Jeigu Ponti pinigų nesuras, tai valdžios atstovai par davinės paveikslus, kol atsiims reikalingus mokesčius. Prokuratoriai turinti žinių, kad paskutiniiais metais Ponti yra išvežęs įvairaus turto į Šveicariją 20 bilijonų lirų sumai. Dabartiniais pinigais tai sudarytų pustrėčio milijono dolerių. Ponti atvejais valdžiai aiškines, kad jis neturįs pakankamai pinigų mokesčiams mokėti.

Pataria afrikiečiams gintis nuo priešų

LAGOS, Nigerija. — Prezidentas Carteris pasitarimų su vyriausybės atstovais metu pareiškė prezidentui ir kitiems Nigerijos pareigūnams gintis nuo komunistinės infiltracijos. Sovietų valdžia įvairiais būdais stengiasi įsibrauti į kiekvienos naujai suorganizuotos valstybės centrą ir sustiprinti ten savo įtaką. Prezidentas pareiškė, kad JAV gali padėti gintis, bet iniciatyva privalo išplaukti iš pačių gyventojų. Nigerija ir Liberija geriausiai tvarko ekonominius savo reikalus. Tai parodo, kad ir kitos naujai susidariusios valstybės gali pasigaminti ne tikai duonos savo gyventojams, bet ir riebalų. Nigerijos vyriausybė labai patenkinta prezidento Carterio patarimais ir pasidėjimu padėti krašto gyventojams.

Mokinių mokslo parodoje du laimėjimo pripažinimus

Praeitą savaitę Mokslo ir Pramonės Muziejuje įvykiuose Chicago ir apylinkių viešųjų mokyklų mokinių mokslo darbų parodoje pirmiausiai pagyrimus ir dovanas laimėjo du mokiniai: Diana Theesfeldt, viena Roosevelt aukštesniosios mokyklos ju niore ir Mark Smetak — Lane technikos mokyklos junioras. Diana mokslinis darbas pavadin tas "Bioassay eksperimentai su bestuburiais" ir Mark Smetak projektas "Evoliucija per pri verstinę selekciją". Jiedu abu dalyvaus ateinančio gegužės mėn Chicago atnaujinto aukštes niųjų viešųjų mokyklų Internac onal Mokslo ir Inžinerijos pa rodoje Anaheim, Kalifornijoje ir 59 studentų Ilinojaus Junjorų Mokslo Akademijos mitinge Il linois Universitete gegužės 12 dieną.

— Didžiosios plieno bendrovės abejoja, ar gerai padarė, pakeldamos kainas.

Sofija Loren yra turtinga moteris, bet josios vyras jau kelinti metai nemoka italų valdžiai mokesčių už žemę ir nekilnojama turta. Kai valdžia patyrė, kad josios vyras Ponti didelę savo turto dalį laiko Šveicarijoje įsigyvuose dideliuose rūmuose, tai ji paėmė Ponti žemę, namus ir brangius menininkų paveikslus. Likusią dalį atiduos. Sofia labai supykusi ant italų valdžios. Kitų turtingų žemę nesavina, o josios vyrą palieka be nieko.

ANGOLOJE RUSAI ĮSTEIGĖ MOKYKLĄ PARTIZANAMS APMOKYTI

Komunistai planuoja siųsti partizanus į Zaire, Rodeziją ir Namibiją užpuolimams pradėti

LONDONAS Anglija. — Dienraščio London Telegraph korespondentas Norman Kirkham, praleidęs dvi savaites Angoloje kartu su partizanais, kovojančiais prieš rusų primestą komunistinę vyriausybę, tvirtina, kad Angoloje rusai įsteigė slapta karo bazę, kurioje patyrę specialistai apmoko pačių svarbiausių puolimo ir gynimosi žingsnių. Komunistai bandė įsistiprinti Zaire je ir Rodezijoje, bet jiems nepavyko. Dabar jie planuoja apmokyti bent 25,000 juodžių, kurie bus siuntinėjami į kitas valstybes nerimui kelti ir neramumams pradėti.

I Rodeziją veršis iš Mozambiko

Kubos kariai prieš porą metų buvo pasirodę įsiveržti į Zaire ir užimti Angolos pasienyje esančias varlo kasyklas, bet jiems nepavyko. Prancūzai savo lėktuvais permetė į Angolos pasienį gerai kovai paruoštą Maroko karių, kurie pastojo kelią be siveržiantiems rusams ir Kubos kariams. Iš Mozambiko rusai keliais atvejais siuntė būrius partizanų neramumams kelti Rodezijos pasienyje, bet jie buvo gerokai arkulti ir apraminti. Dabar moderniais ginklais ginkluoti rusų partizanai bus siunčiami į Namibiją.

Televizijos programose smurtas nemažėja

CHICAGO. — AMA (Amerikos Medikų Draugija), kurios pastangomis buvo patikrintas smurtinių filmų vaikams rodomose savaitinių programose labai menkai tesumažintas. Sekmadienį paskelbta programa rodo, kad 1977 metų rudens TV programose ar 75.5 nuosimčių filmose tebeprasliuko smurtinių scenų.

— Daugelis moterų suseraga vežiu dėl nepaprastai dažno rūkymo.

Prašo padėti Aldui Moro

ROMA, Italija. — Popiežius kreipėsi į Aldo Moro grobikus, prašydamas duoti jam laisvę, nes jis jau ir šiaip buvo prikankintas. Vatikanas paneigė žinią, kad pats popiežius ar bet kuris jo atstovas palaiko ryšius su grobikais. Tokio dalyko nėra. Popiežius kreipėsi į grobikus ir prašo juos turėti gera širdį ir nekankinti ir šiaip gyvenime jau kentėjusio žmogaus.

Italų vidaus reikalų ministerija yra įsitikinusi, kad Aldo Moro buvo išvežtas iš centro ambulanse. Pranešimai rodo, kad tokia mašina, nepatvirtinta buvo praleista pro policijos ir kariuomenės sargybas.

— Sovietų spauda labai aštriai kritikuoja prezidento Carterio kelionę į Nigeriją ir Liberiją. Rusai tvirtina, kad Carteris nori sustiprinti monopolistinius ryšius su Afrikos valstybėmis.

— JEIGU Ispanija neapsisodins medžiais, tai kelių šimtų metų ji taps Sachara, neturės vandens.

— AUSTRALIJOJOS sukčiai išviliojo iš bankų 80 milijonų dolerių.

NEKUR PREZIDENTO TAIP NUOSIRDŽIAI NESUTIKO, KAIP MONROVIJOJE

Kariuomenė, vyriausybė ir visi krašto gyventojai sveikino Amerikos prezidentą Carterį

MONROVIJA, Liberija. — Prezidentą Jimmy Carterį, jo žmoną, visą eilę patarėjų ir žurnalistų nešas lėktuvas pirmomis ryto valandomis nusileido provincijos aerodrome. Nė vieno valstybėje prezidentas Carteris nebuvo taip nuosirdžiai ir gausiai sveikinamas, kaip buvo padaryta Liberijos sostinėje. Liberijos prezidentas Dr. William Tolbert Jr. ir visi vyriausybės nariai asmeniškai prezidentą pasitiko ir nuosirdžiai jį pasveikino.

Kelias iš aerodromą į prezidentūros rūmus buvo nustatytas prezidento laukiančių vietos gyventojų. Prezidento lėktuvas, skridęs per kalnus ir smarkaus vėjo zoną, turėjo bėdos nusileisti Monrovijs aerodrome, bet lėktuvo lakūnai, aerodromo bokšto specialistų padedami, visų džiaugsmui saugiai nusileido. Visame krašte paskelbta didelė šventė.

Liberiją sukūrė iš Amerikos grįžę išlaisvinti vergai. Jie pasisavino pagrindinius Amerikos savivaldybės principus, pagrindines piliečių teises ir kitus svarbius įstatymus. Šiandien Liberija yra, gali sakyti, vienintelė juodųjų demokratine valstybė. Liberijos jaunimas vyksta į Ameriką, moko aukštesnėse mokyklose, o vėliau grįžę padeda administruoti kraštą ir ugdyti krašto pramonę bei ūkį.

Dabartinis Liberijos prezidentas yra Amerikoje aukštus mokslus baigęs daktaras, kalba laisvai angliškai, pažįsta Amerikos gyvenimą ir daboja, kad krašto pareigūnai prisilaikytų pagrindinių Liberijos konstitucijos dėsnių.

Aerodrome buvo nupiešti dideli Amerikos prezidento paveikslai, sveikinantieji Liberijon atvykusį pirmą Amerikos prezidentą. Liberijoje buvo daug aukštų Amerikos pareigūnų, bet JAV prezidentas niekad nebuvo ten nuvykęs oficialiam vizitui.

Liberijos juodžiai kiekviena proga mėgsta pasigirti, kad jie tvarkosi pagal Amerikos konstitucijos principus. Jie neužmiršta pridėti, kad jie geriau gyvena, negu kurios kitos Afrikos valstybės juodžiai. Pas juos teisingumo reikalai geriau tvarkomi, pas juos gerbiamos pagrindinės žmogaus teisės, kai kitose Afrikos valstybėse dar ir šiandien mažai kas prisilaiko. Liberija turi nuolatinį susisiekimą su Amerika, keičiasi prekėmis ir mokslo žiniomis.

Prezidentą Carterį ir visus jo palydovus sekmadienio vakarą labai gražiai atsisveikino visa Nigerijos vyriausybė, kariuomenė ir visuomeninių organizacijų atstovai. Nigerija yra keliolika kartų didesnė, negu Liberija, joje yra daug visokių žaliavų, gerai sutvarkytas daržovių ir javų auginimas, krašte vyriausybė prisilaiko įstatymų, veikia kelios aukštesnės mokyklos.

Nigerijos gyventojai daug geriau gyvena, negu kitu Afrikos valstybių juodžiai. Nigerijoje yra neturtingų sričių, bet ir ten draugystę.

Viršūnių konferencija Rodezijos klausimais

LAGOS, Nigerija. — Prezidentas Carter, baigęs pasitarimus su Nigerijos valstybės palva Olusegun Obasanjo pareiškė, kad kiek galima greičiau bus suaukiama Rodezijos likimo klausimu viršūnių konferencija su Jungtinių Tautų atstovais naujomis pasitarimais įvesti Rodezijoje gyventojų juodžių daugumos valdžią ir baigti nesantaika toje šalyje. Konferencijos suaukime pilnai dalyvaus ir Didžioji Britanija. Konferencijoje dalyvauti pakviesti Rodezijos ministeris pirmininkas Gan Smith nuosakieji Rodezijos juodžių lyderiai ir partizanų vadai, kurie iš savo bazių gretimose valstybėse kovoja dėl politikos įtakos šioje buvusioje Britanijos kolonijoje. Vi su penkių Rodezijos arčiausių kaimynių "fronto linijos valstybių" vadai pakviesti konferencijoje dalyvauti.

Konferencijos svarstymai yra šie trys punktai: Rodezija; Namibija, buvusi Pietvakarių, dabar Pietų Afrikos valdoma, nepriklausomybės siekianti kolonija ir Ertreja

Sukčiavimai Amerikai kaštuoja Šilijoną

WASHINGTON. — Suktybės ir apgaulinėjimai su užsakymais ir pristatymais per pasta per praeitus metus kaštavo amerikiečiams apie \$bilijoną, pranešė JAV pasta tarnyba. Tai yra beveik dukart daugiau negu pernai. (Pernai buvo \$514, milijonų). Didžiausią sukčiavimų buvusių siuntinių visai nepristatymas arba pristatytų dalykų visiškai netinkamumas. Pavyzdžiui pašutų tarnyba sustabdė didžiulę siuntą piliulių, "garantuojančių" nuo neštumo, bet visiškai netin kamų. Tas vaistas pavadintas Sheelax Herbal Pill No 9 buvo vartojamas Kinijoje prieš 500 metų. Ming dinastijos amžiuje.

— Prancūzų prezidentas naujai paskyrė Raimond Barre premjero pareigoms eiti.

pamažu imamos kasti žaliavas krašto bei užsienio valstybių krašto bei užsienio valstybių pramonė. Prezidento Carterio kelionė į Nigeriją buvo labai naudinga. Bus sustiprinti prekybos ryšiai, pasikeis didesnių skaičių besimokinančių jaunuolių ir sustiprins abiejų kraštų draugystę.

TRADICINĖ DVASIOS ATGAIVOS PUOTA

Chicago lietuvų Liuteronų bažnyčios, Tėviškės parapijos rengiamas Verbų sekmadienio giesmių vakaras praėjo tikrai giles dvasinio, religinio — tautinio susikauptimo ženkle. Na, o pokoncertinės vaišės vykusios šios pat parapijos salėje, buvo prarastos ir praėjo pasigėrėtinio tautinio — socialinio bendravimo ženkle. Vaisės parengė parapijos Moterų draugija, pravedė klebonas A. Trakis. Koncerte ir vaišėse dalyvavo apie trys šimtai žmonių. Buvo ir svečių, tai kultūrininkai, muzikos, dainos ir meno garbintojai.

Kas malonų pastebėti, jog šioje giesmių vakaro programoje skambėjo ne tik šventos, bet ir tautinės giesmės: „Siaurės Pašvaistė“ — S. Sodeikos, komponuota muz. V. Jakubėno. Giesmė skirta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60-čiui atžymėti. Aiskiai tariant, giesmių vakaras vyko Dievo garbės ir tautos meilės ženkle.

Netenka abejoti, jog šis dvasinė puota plačiai praskleidė dalyvių mintį ir sustiprino jų tautinį jausmą. Tai iš tikrųjų buvo reta dvasinės atgaivos puota. Tik dažniau tokie puotai! Tokių dvasinės atgaivos dažnesnių puotų reikia mažai dabartyje, — žmonių dvasinio, globalinio ir istorinio pasimetimo, o taip pat mūsų tautinės kovos nuovargio metu.

Mišrus parapijos choras, sudedantis iš 57-nių asmenų kurių veik 2/3 sudaro jaunosios kartos žmonės, mokyklinio, akademinio amžiaus jaunimas, sutartiniai, skambiai atliko, chorais, šešias giesmes, pakaitomis muzikos kūrinius atliko instrumentalistai ir vokalistai: solo, duetas, kvartetas, sekstetas.

Programos mistinį įvadą pradarė jaunas pianistas Arūnas Kaminskas. Jis pakambino preliudą. Choristės A. Buntinaitė ir D. Strazdonyte duetu atliko dvi religines giesmes. J. Jakovičius — Trompetė solo, A. Paulikaitis ir J. Jurksaitis — duetu atliko — giedojimo giesmę „Galybių Vaispatis“.

Vyrų seksteta sudarė: A. Paulikaitis, V. Brazinskas, F. Mielulis, L. Gružas, J. Jurksaitis, R. Valdukaitis, Parengė A. Paulikaitis, Mergaičių kvartetas: E. Meljerytė, K. Sedaitė, D. Paulikaitė, F. Jurksaitytė atliko giesmę „Gyvenimas kaip audinys“ — C. King. Sūnų grupė atliko giesmę „Gyvenimas kaip audinys“ — C. King. Sūnų grupė atliko giesmę „Gyvenimas kaip audinys“ — C. King.

Parapijos klebonas Anas Trakis pasakė religinės-tautinės minties pamokslą. Jis kalbėjo ne tik apie Dievą, bet ir apie savo tautos reiką. Prisiminė ir jautriai pakalbėjo apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60-čio sukaktį. Prisiminė tautai nusipelnčius liuteronus, kaip tai: Kr. Donelaičių, Mažvydą, V. Vyduką, muz. V. Jakubėną, profesiniais daug pasidarbavusiais parapijai. Pamokslas buvo trumpas ir turtingas. Visą programą drauge buvo atlikta poros valandų bėgyje — neuztęsta laiku ir dalyviai neišvarginti kas džiugu.

PANEVŽYS, LIETUVOJE

Parapijos klebonas Anas Trakis pasakė religinės-tautinės minties pamokslą. Jis kalbėjo ne tik apie Dievą, bet ir apie savo tautos reiką. Prisiminė ir jautriai pakalbėjo apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60-čio sukaktį. Prisiminė tautai nusipelnčius liuteronus, kaip tai: Kr. Donelaičių, Mažvydą, V. Vyduką, muz. V. Jakubėną, profesiniais daug pasidarbavusiais parapijai. Pamokslas buvo trumpas ir turtingas. Visą programą drauge buvo atlikta poros valandų bėgyje — neuztęsta laiku ir dalyviai neišvarginti kas džiugu.

Parapijos klebonas Anas Trakis pasakė religinės-tautinės minties pamokslą. Jis kalbėjo ne tik apie Dievą, bet ir apie savo tautos reiką. Prisiminė ir jautriai pakalbėjo apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 60-čio sukaktį. Prisiminė tautai nusipelnčius liuteronus, kaip tai: Kr. Donelaičių, Mažvydą, V. Vyduką, muz. V. Jakubėną, profesiniais daug pasidarbavusiais parapijai. Pamokslas buvo trumpas ir turtingas. Visą programą drauge buvo atlikta poros valandų bėgyje — neuztęsta laiku ir dalyviai neišvarginti kas džiugu.

Parapijos klebonas, kun. A. Trakis, užklaustas šio rašinio autorės, kiek narių turi parapija, atsakė, jog netoli keturių šimtų ir jei tik iš šio skaičiaus išaugs, teks steigti naują parapiją. Tai yra toks jų bažnyčios nuostatas, kad parapijietis nepeskestų parapijos platumoje, narių daugumoje; jaustųsi bešėimos narys, gyvai veikiančioje parapijoje. Klebonas, atsakydamas, atskleidė ir paslaptį aiškiai, maloniai pastebimo parapijietį tarpusavio šeimyniškumo, jų glaudumo. Drauge paaikškėjo ir pačios bažnyčios dvasinio, ypač švaros reikalas, kur dulkės net ne užuosi, ti neteko... Dvasinių gelmių nuotaikos, tautinė glauduma telydi parapijietis ir į rytojų!

Parapijos klebonas, kun. A. Trakis, užklaustas šio rašinio autorės, kiek narių turi parapija, atsakė, jog netoli keturių šimtų ir jei tik iš šio skaičiaus išaugs, teks steigti naują parapiją. Tai yra toks jų bažnyčios nuostatas, kad parapijietis nepeskestų parapijos platumoje, narių daugumoje; jaustųsi bešėimos narys, gyvai veikiančioje parapijoje. Klebonas, atsakydamas, atskleidė ir paslaptį aiškiai, maloniai pastebimo parapijietį tarpusavio šeimyniškumo, jų glaudumo. Drauge paaikškėjo ir pačios bažnyčios dvasinio, ypač švaros reikalas, kur dulkės net ne užuosi, ti neteko... Dvasinių gelmių nuotaikos, tautinė glauduma telydi parapijietis ir į rytojų!

Kai kuriose Saharos vietose visai nelyja, nes aukšta temperatūra krintančius vandens lašus paverčia garais.

SKAITYK PATS IR PARAGIN KITOS SKAITYTI NAUJIENOS

SAUGUMAS IR PAVOJUS

Šiuo labai neramiu laiku prisimintinas šis Naujienose tilpęs š. m. Nr. 28 rašinys „Pirmą smūgį privalo išgriauti 200 sovietų karo centrų“.

Kad būtų tiksliai perteikta tame rašinyje parašyta mintis, patikuoju iš jo keletą vietų, laisvai: „Krašto apsaugos sekretorius Harold Brown liudijo kongreso komitetui... Amerikos karo jėgos privalo būti pasiruošusios ginti ne tik pačią Ameriką, bet ir Vakarų Europą bei kitas pasaulio vietas. Svarbiausia J. AV privalo būti pasiruošusios kamui erdvėje. Sovietų Sąjunga buvo atsilikusi keliose srityse, bet paskutiniu metu josios kariškių galia tiek sustiprėjo, kad Amerika privalo gerai pasiruošti, jeigu nenori būti užpulta ir sumaiškinta. Amerika negali tapti antros rūšies valstybe... J.A.V. stabo viršininkas, pranešdamas prezidentui apie krašto apsaugą ir pasiruošimą gintis, paminėjo, kad Sovietų Sąjunga jau kelintas metas krašto apsaugai išleidžia žymiai daugiau, negu Amerika. Kartais savo karo jėgoms ji išleidžia 30% daugiau, negu amerikiečiai, o kartais ji išleidžia net 40% daugiau. Prezidento Carterio administracija keliais alvejais siūlė sovietų valdžiai sumažinti apsiginklavimą ir karo reikalams leidžiamas sumas, kiekvieną kartą tie pasiūlymai buvo atmesti...“

Sekretorius Brown pastebėjo, kad modernūs ginklai trumpina karo laiką... Sekretorius nori bent penkis kartus padidinti Amerikos sausumos ir aviacijos galias... Iki 1950 metų Amerikos karo jėgos buvo pačios galingiausios pasaulyje, bet nuo to laiko administracija nutarė sekti taikos ir mažinti krašto apsaugai leidžiamas sumas. Amerikiečiai tas sumas mažino, bet sovietų valdovai kiekvieną meta jas didino. Jie mažino algas, mažino rublo pajėgumą pirkti pačius būtiniausias reikmenis, bet krašto apsaugos reikalams skyrė dideles sumas. Amerika privalo sustiprinti savo apsaugą, jeigu nori būti laisva ir galinga.

Iš to paties parašyto matome, kokiame dideliame pavojuje yra Amerika ir visos laisvosios pasaulis. Tą pavojų patvirtino savo žodžiais buv. Sovietų Sąjungos diktatorius N. Chruščiovas ir jo įpėdinis Brežnevus. Pirmasis amerikonomams pasakė: „Mes jus palaidsime“, o antrasis, komunistams paėmusi Komandiją ir Vietnamą, savo žmonoms pasakė: „Dabar prasidės išlaisvinimas Lotynų Amerikos ir kitų tautų, neišskiriant nei V. Europos, nei J. A. V. bei Kanados“.

Tą savo pažadą Brežnevus per savo įrankį — kubiečius jau įvykdė, užgrobdamas Angolą, o dabar jį vykdo per savo generolą, lakūnais ir kubiečius Etiopijoje.

Amerika yra vienintelė tvirtovė, kuri gali atremti Sovietų Sąjungos ir kubiečių agresiją. Jei Amerika būtų nugauta, tuomet ir visos likę laisvosios pasaulis Sov. Sąjungos būtų lengvai užgrobtas. Kas tokio likimo laudinti Amerikos sausumos ir aviacijos galias... (Nukelta į 5 psl.)

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir įdomių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istorinis DLK Vytauto brožuol, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Ikišais viršeliais \$4.00.

Danguma šiuo knyga yra tinkamas dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigų perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS.

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jis bus įdomus prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvirkštę lietuvių galėtų žiemos ar vasaros pasisėdėjimams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijusius kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTANO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių šviesuolių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie lietuvių kovą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai, Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje bei Lietuvoje ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS (SPŪDŽIA) KOMUNISTŲ PAVERTGTO, LIETUVO. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujienose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 85 psl. \$1.50. Yra taip pat Iliustracija anglų kalba.

M. Leščenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 psl., kaina \$2.

D. Kurašis, KELIONĖS Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna turistinio ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklia, KRYŽIUOJŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Zarnaitis, LIUBILNO UNIJOS SUKAKTIES PAREIŠTĖ. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šis ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar pinigų perlaide.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMASIAUSKO LIETUVISKĄJĄ PAMARĮ

336 puslapių su žemėlapiu ir pavalkais aprašo Pamarį, senus jo gyvenotojus ir gamtą, 1200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persitindimui paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurias papulsi bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalnikas, MES GRIZTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių aprašymai, skaitomi kaip romanai. 367 psl. Kaina \$3.

A. Pakalnikas, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai laiko įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai, suskirstyti į 12 dalių, 296 psl., kaina \$3.

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas. Gražiai viršeliais. 336 psl. Kaina \$6.00. Minkštai virš. \$3.00.

Prof. Vaclo. Giržika, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis. 208 psl. Irišta — \$3.00, minkštai virš. \$2.00; II dalis. 225 psl., Irišta — \$3.00, minkštai virš. \$2.00.

Henrikas Tomas — Tamešauskas, LIETUVISKASIS PAMARYS. Pakalnikas ir Labguvos apskritys su įdomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina \$6.

P. Keslūnas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapiu. Kaina \$3.

Jenina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl.

M. Gudelis, POVLAS MILERIS. biografinis bruožai 233 puslapiu.

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-4144

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1890-1980) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiuojančių lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikų, socialistų, liaisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir paštui:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Taupykite dabar pas mus

Paš mus taupomi įsą pinigai atneka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeninius jūsų užsiėjimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977
Subscription Rates:
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.

20 cents per copy
Nuo gruodžio pirmos d.
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose:
metams \$33.00
pusių metų \$18.00
tris mėnesiams \$10.00
vienam mėnesiui \$3.50

Kitose JAV vietose:
metams \$30.00
pusių metų \$18.00
tris mėnesiams \$10.00
vienam mėnesiui \$3.50

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Seni ir jauni

Maistaujantis jaunimas nenori eiti tėvų pramintais takais. Jam atrodo, kad jis toliau nueis ir daugiau padarys, jeigu jis greičiau atsipalaiduos nuo tėvų ir pasaulin pasileis savais keliais. Tokiomis mintimis gyvena ne tik dalis Amerikos jaunimo, bet jomis užsikrečia ir lietuviai. Pas kiekvieną jaunuolį gema mintis atsipalaiduoti tėvų globos ir pasaulin žingsniuoti savais keliais, bet ne kiekvienas ryžtasi tuos ryšius nutraukti. Jeigu tėvai, augindami vaikus, tampa vaikų draugais, jeigu jie ne tik jaunuolius apibara, išmoka su jais pasidalyti ne tik savo rūpesčiais, bet turi kantrybės išlaikyti ir vaikų bėdas, tai tokių tėvų vaikai nebėga. O jeigu ir "susiranda sau kambarį", tai su tėvais nenutraukia ryšių. Dar geriau padaro tie, kurie išmoka iš tėvų mokyti. Jie nebėga iš namų, nes patyrimas jiems sako, kad namai yra pati naudingiausia mokykla. Namuose mokytojai, kad ir barai, yra draugai.

Panašus sentimentas atsiranda ir lietuvių organizacijose. Lietuviai susiburia į didesnes ar mažesnes organizacijas, bendromis jėgomis rūpinasi pašalpos, bendros kovos už gimtinio krašto laisvę, lietuviškos kultūros ir kitais reikalais. Kuriose organizacijose jaunesnieji išmoka vyresnius pažinti ir ryžtasi su vyresniais kartu žingsniuoti, tokios organizacijos tarpsta ir bujoja. Jeigu jaunesnieji neturi reikalingos pakantos, ryžtasi eiti savais keliais ir visai atsisikiria nuo vyresniųjų, tai jaunimas nueina nelietuviškais keliais, o seniai nepajėgia organizacijos išlaikyti. Jie patys išmiršta, o su spaudžiančiu amžiumi visa eilė Amerikos lietuvių organizacijų uždaro savo pajamų knygas ir užvertė savo veiklos puslapius. Liūdna, kad kai kurios iš jų pėsčios apie save nepalikę. Jeigu kas norėtų pasižiūrėti, ką tos organizacijos per 50 metų padarė, tai būtų sunku rasti pėdsakus. Tekėtų vartyti senus laikraščius ir žiūrėti organizacijų veiklos korespondencijas.

Prieš 20 metų jauni lietuviai veikėjai pradėjo ieškoti priekabių prie Amerikos Lietuvių Tarybos. Tvirtino, kad ji mažai ką tepadarė ir nemanytu, kad ji ateityje ką galėtų padaryti. Labai buvo kritikuoti tuometiniai Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai. Jie vadinti surambėjusiais seniais, nepajėgiančiais net taisyklingai angliškai kalbėti. Praėjo para dešimčiai, ALTO priešakyje jau ne-

Algirdas J. Kapulaitis skaito paskaitą Chicagoje, Lietuvių Tautinioose namuose, Amerikos Lietuvių Tarybos sukvietimui lietuviams veikėjams. Paskaitos aprašymas jau buvo atspausdintas Naujienose, o dabar išspausdiname visą paskaitos tekstą.

matome "surambėjusių senių", bet organizacija gyva ir veikli. Ji atliko žymiai daugiau darbų, naudingų pavergtą Lietuvai, negu bet kuri kita organizacija. Josios priešakyje stovi jauni žmonės, kurie sprato senių nutiestus takus ir ryžosi tais takais eiti toliau į mišką ir vyti lokį iš guolio. ALTą kritikavusieji subirėjo, o ALTO principus ir kovos metodus supratę šandien varo gilesnę vėgą, negu seni lietuviai.

Susivienijimas Lietuvių Amerikos yra kitas pavyzdys, kuriame jaunimas pramoksta žingsniuoti kartu su seniais. Kiek nusiskundimų buvo prieš tuos "surambėjusių senius" ir dar labiau atsilikusius jų konstitucijos paragrafus, o metai parodė, kad ta organizacija nėra tokia surambėjusi, kaip karšta kašiai bandė pavaizduoti. O organizacijos priesakin ateina nauji veidai, jaunesni, protingesni žmonės, patys gabiausi, kuriuos Amerikos žemė užaugino. Yra "surambėjusi", "senos kaipos konstitucija, bet jie nepastebi, kad toje konstitucijoje yra niekad nesenstantieji paragrafai, patariantieji kaip reikia tas pakaitas padaryti. Šiandien "surambėjusi" SLA yra pati didžiausioji Amerikos lietuvių organizacija, turinti daugiausia narių ir administruojanti milijoninį turą. Visa eilė jaunų lietuvių, nenorėjusių stoti į SLA de "surambėjusių" josios konstitucijos, pakeitė savo nuomonę. Praeitais metais visos organizacijos vedė vaju naujiems nariams priimti, SLA gavo daugiausia. Tas "surambėjimas" nėra toks rambus, ir kad iki tam tikro laipsnio jis reikalingas organizacijai stovėti ant stiprių pagrindų. Jau nutilo tie maištininkai, kurie, lauzydami duris, norėjo įsibrauti į SLA centrą, paimiti vadovybę ir parodyti Amerikos lietuviams, kaip reikia tiksliau naudoti organizacijos išaugintus milijonus.

Praeitą sekmadienį Chicagoje buvo gražiai paminėta Amerikos Lietuvių Piliečių pašalpos Klubu 55 metų sukaktis. Visa eilė panašių ir stipresnių lietuvių draugų jau baigė savo veiklą ir uždarė savo protokolų knygas, bet šitas klubas pajėgė ne tik išlaikyti pilnoje aukštumoje, suruošti suaktyvinį banketą, paskelbti, kad klubas turi pakankamai pinigų ne tik pomirtinėms išmokėti, bet duoti pašalpą ligoje ir mirusį papuošti vainiku. Be savo noru savitarpinės pašalpos, klubas remia Amerikos lietuvių vedama darbą Li etuvos laisvei atgauti, paremia spaudą ir kultūrinę lietuvių veiklą.

Visi Amerikos lietuvių, ypač maistaujantis jaunimas, vakar turėjo būti salėje ir pamatyti kelias jaudinančias scenas, kaip dabartinė klubo valdyba pagerbė senius klubo narius papuošdama juos puikia gėlia ir parašydama juos tarti kelis žodžius banketan stėjusiems 150 lietuvių, klubo narių ir svečių. Visų akys buvo atkreiptos į Kazimierą Gogelį, 44 metus išbuvusį šio klubo nariu, už rankos priešakin vedančiu savo Juliją, priklausanti klubui ištisus 43 metus. Jiems prisegta žydinti gėlė, abu pareigūnų pabučiuoti. Prieš mikrofono 84 metų sulaukęs anykštėnas Gogelis tarė: "Klubas geras. Jis buvo naudingas mums ir lietuviams."

Dar labiau jaudino senutė Josephine Mankus, klubo išbuvusi 41 metus. Ji buvo tiek susijaudinusi, kad mažai ką tegalėjo pasakyti. Ji džiaugėsi, kad ir josios duktė Genė Povilaitienė ne tik priklauso šiam lietuviškam klubui, bet ir daugiausia biliety pardavė, kviesdama kitus mūsų tautiečius dalyvauti šioje reikšmingoje suaktyvinėje klubo šventėje...

Seni lietuviai ne tik lietuviškas organizacijas steigia, bet moko jos išlaikyti ir užauginti, kad jos būtų naudingos, kaip vienas pasakė, ne tik mums, bet ir už laisvę kovojantiems lietuviams. Motina džiaugiasi, kad ir josios duktė priklauso tam pačiam klubui, kuriai ji ištisus dešimtmečius priklausė. Vyresnioji parodo jaunimui savo pastovumą, didžiųjų problemų supratimą ir reiklą ne tik vyresniesiems, bet ir jaunimui kartu dirbti ir vieningai rūpintis Lietuvos laisvės reikalais. Amerikos lietuvių klubai ir draugijos buvo ALTO užnugaris, užtat ji ir pajėgė daug atlikti ir didelį skaičių tremtinių Ameriką atvežti.

A. T. KASČAITIS

LIETUVOS BYLA HELSINKIO IR BELGRADO KONFERENCIJŲ SVIESOJE

I. JZANGA

Man pavestoji tema yra nepaprastai svarbi ir įdomi. Lengva joje pasimesti ir pakeliauti takais šalia nurodyto kelio. Todėl šiame referate stengsiesi ribotis pateiktąja tema, nesiplėsdamas į kitas sritis.

Bandysiu iškelti gyvas ir degančias problemas ir paieškoti į jas atsakymų geriausiai atliepiančių svarbiausių lietuvių tautos ir mūsų laisvės kovos interesus.

Dėl laiko stokos, plačios temos ribote daugelis galimų klausimų netik nebūs nagrinėjami, bet net neužsiminti, ar užsiminti tik vienu, kitu žodžiu. Tai ne dėlto, kad vienas ar kitas klausimas ne būtų svarbus, bet, mano galva, žvelgiant į pavergtos Lietuvos ir mūsų darbo situaciją Helsinkio-Belgrado ištakoj, gal prasmingiau bendresniu žvilgsniu pažinti rėti kur esame ir kur einame, ne gu narplioti kiek galint daugiau temų, kas iš tikrųjų ir fiziškai yra neįmanoma.

O temų mūsų kalbamame kontekste yra daug: štai toks senas ir kartu toks naujas žmogaus teisių klausimas; pavergtos Lietuvos savilaidinė spauda; jos prasmė, reikšmė, kryptis; tautos su kitomis S. S-gos tautybėmis ir pan; Helsinkio akto teisinė analizė bei moralinis įvertinimas; Belgrado konferencijos amerikiečių siektini tikslai (kol kas nerimas Baltijos valstybių nepriklausomybės klausimas su žmogaus teisėmis ir pan.) ir t. t. Vienok, gal kai kuriuos iš jų išskaisime galėsime pakeikti, nė, kuri stebi ir mąsto, turėjo

bo nariu, už rankos priešakin vedančiu savo Juliją, priklausanti klubui ištisus 43 metus. Jiems prisegta žydinti gėlė, abu pareigūnų pabučiuoti. Prieš mikrofono 84 metų sulaukęs anykštėnas Gogelis tarė: "Klubas geras. Jis buvo naudingas mums ir lietuviams."

Dar labiau jaudino senutė Josephine Mankus, klubo išbuvusi 41 metus. Ji buvo tiek susijaudinusi, kad mažai ką tegalėjo pasakyti. Ji džiaugėsi, kad ir josios duktė Genė Povilaitienė ne tik priklauso šiam lietuviškam klubui, bet ir daugiausia biliety pardavė, kviesdama kitus mūsų tautiečius dalyvauti šioje reikšmingoje suaktyvinėje klubo šventėje...

Seni lietuviai ne tik lietuviškas organizacijas steigia, bet moko jos išlaikyti ir užauginti, kad jos būtų naudingos, kaip vienas pasakė, ne tik mums, bet ir už laisvę kovojantiems lietuviams. Motina džiaugiasi, kad ir josios duktė priklauso tam pačiam klubui, kuriai ji ištisus dešimtmečius priklausė. Vyresnioji parodo jaunimui savo pastovumą, didžiųjų problemų supratimą ir reiklą ne tik vyresniesiems, bet ir jaunimui kartu dirbti ir vieningai rūpintis Lietuvos laisvės reikalais. Amerikos lietuvių klubai ir draugijos buvo ALTO užnugaris, užtat ji ir pajėgė daug atlikti ir didelį skaičių tremtinių Ameriką atvežti.

diskusijose, jei bus laiko ir reikalo.

Kaip minėjau, mano noras yra: o žvilgtelti į Helsinkio-Belgrado fenomeną. o pažūrėti ką naujo Helsinkio aktas atskleidė tiek pavergtajai Lietuvai, tiek iš-eivijai dirbančiam už tėvynės laisvę. o bandyti paanalizuoti pohel-sinkio-belgradinę situaciją dabar ir, sakykim, ateinančio dešimtmečio perspektyvoje, ir o pamąstyti kaip pasiruošti priimti mums teikiamus iššū-kus dabar ir ateinančioje de-kadoje.

II. HELSINKIO FENOMENAS

Prieš toliau narpliojant temą reikia realiu žvilgsniu pažvelgti į Helsinkio fenomeną — Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenciją, kurios akordai išaukė šį susirinkimą.

Iš tikrųjų Helsinkio aktas visam laikui pakeitė Vakarų — Rytų santykių konfigūraciją, sudarė naują sąlygą d'sidentiniam judėjimui už geležinės uždangos ir pastatė šėiviją prieš naujus uždavinius.

Gaila, bet Helsinkio aktas kar-ai atskleidė ir kai kurių iš-eivijų institucijų bei veikėjų kiek menkoką politinį subrendimą, tendenciją švaistytis nepagrįstais kaltinimais, negebėjimą ar nenorą analizuoti politinių situa-cijų ir per karštą reagavimą ne-žiūrint galimų pasekų.

O gal ir negaila, nes visuome-klausimus galėsime pakeikti, nė, kuri stebi ir mąsto, turėjo

progos padaryti kai kurias išva-as.

Kas yra Helsinkio aktas savo esmėje?

Tarptautiniuose santykiuose tai gerokai reta įvairių retų, dažnai nesuderinamų nacionalinių, savybinių interesų sanplaka, i-forminta į quasi-sutarties formą.

Aktas, kaip ir daug ankščiau pradėtas Rytų-Vakarų vadina-mas kultūrinis bendradarbiavi-mas yra SS iniciatyvos vaisius. Maskva todėl jį ir interpretuoja taip, kaip jai patinka.

JAV įvairavo į aktą iš deten-tės "vieškel'o" ir jų interpreta-cija toli gražu ne tokia kaip So-vietų.

Iš kitos pusės pvz. Vatikanas dėjosi prie Helsinkio savo Rytų politikos išdavoje, siekdamas aug panašesnių t'ksų kaip JAV, bet ir grynai specifinių, bažnyti nių.

Vienu dalyku aktas nėra — tai tarptautine sutartimi. Jis tokiu nebuvo, nėra ir greičiausiai ne-taps.

Žinoma, tas nereikšia, kad ši sanplaka, kurią pasirašė visos Europos valstybės, išskyrus Al-baniją ir kurios signatarais dar yra JAV ir Kanada neturi savo vertės.

Mintys, kurios tame akto iš-reikštos vienu ar kitu klausimu, negali neturėti moralinės įta-kos milijonams žmonių, net jei pats dokumentas ir neturi teisi-nės galios. Jos negali neįta-goti įvairių sluoksnių ir faktiškai įta-goja.

Ta prasme gal ir suprantamas kai kieno galvojimas, jog nėra lengva šandien pasakyti ar bū-tų geriau, kad Helsinkio akto ne būtų visai. Ypač toks galvojimas buvo pateisinamas prieš pat ak-to pasirašymą. Į šį klausimą bus galima atsakyti tik turint daug ilgesnį laiko perspektyvą.

Man šioje vietoje menasi keli faktai:

o Vatikano pašto ženklų se-rija, kurių vienas buvo su šv. Kazimiero atvaizdu berods minint Lenkijos krikšto 1000 metų sukaktį. Anglijos atidavimas Lietuvos fondų. o Willy Brandt'o pripažini-mas Europos sienų galutinumo sutartyje su SS, už ką jis gavo Nobelio taikos premiją ir pan.

Visi šie faktai nebuvę iškir-tinai tragiški, bet tai būvo mo-ralinė skriauda mažai tautai. Tai buvo tarsi tasai "lašas po lašo", kuris akmenį pratašo.

Čia ir tik čia glūdi Helsinkio akto potencialus pavojus.

(Bus daugiau)

— Kipro vyriausybė nepatenkinta žiniomis, kad prez. Carteris rengiasi baigti ginti uždraudimą pardavinėti ginklus turkams.

J. VENCLOVA

Lietuviai žilų senovėj

KELIOS PASTABOS

(Tęsinys)

8. Prancūzų kalbininkas prof. J. Vendryes (La Renaissance du Livre, 1921): "Lietuvių kaimiečių kalba atskirai didžiųjų tautų Europoje yra seniausia iš visų indoeuropiečių kalbų".

9. Lenkų kalbininkas dr. J. Karłowicz (97-177): "Jos (lietuvių kalbos) garsai ir galūnės kas kart mums primena senovinius indų, persų, graikų, romėnų, keltų, gotų garsus... Tai daro aiškesnį įspūdį, kad girdi paprastą kaimietį tokias formas vartojant, kurias šandien dėl jų senoviskumo esame praprātė laikyti proistorinėmis, nes jomis kitados yra kalbėjusi mūsų protėvių protėviams visų indoeuropiečių pramotė".

10. Dr. I. Taylor (214-231): "Lithuanian among European languages has the best claim to represent the primitive speech".

Todėl mokslininkai lietuvių kalbą dėl jos senumo nepaprastai vertina:

1. Amerikietis kalbininkas prof. dr. G. Ford (Draugas, 1933-VII-6 d., 11): "Susiekiau mokslininkų nusistatymą, kad slučiųuojantiems indoeuropiečių kalbas, pati svarbiausia iš dabartinių gyvųjų kalbų yra lietuvių kalba, ypač svarbi dėl savo konservatyvumo. Indoeuropiečių kalbų studijozai lietuvių kalbą yra būtinybė.

Kiekvienas, kuris tik yra iškilęs lietuvių kalbą, su-tiks, kad tai gražiausia kalba".

2. Anglų mokslininkas prof. dr. R. Latham (120-151): "Lithuanian tongue in the eyes of the ethnologists, the most important language in Europe".

3. Garsus vokiečių mokslininkas prof. dr. A. Bezzenberger: "Lietuvių kalba savo sąskambių ir senu-mu viršija visas modernias kalbas ir vaizduoja tur-tą ne tik lietuvių, bet ir mokslo" (plg. M. Aschmies, 78 p.).

4. Garsus pasaulio mokslininkas prof. dr. I. Kant (Mielckes žodyno prakalboj): "Lietuva turi būti išau-goto dėl jos kalbos, kuri turi rakta išspręsti ne tik fi-lologijos, bet taip pat ir istorijos mįsles".

5. Amerikietis kalbininkas prof. dr. W. Schmaltz-tieg (Draugas, 1972-VIII-11): "Lietuvių kalba labai maza pakitusi nuo indoeuropiečių prākalbės laiku, todėl kalbininkams labai vertinga. Bet ji drauge ir mo-derniška, nes ji gyva, ji vartojama kasdieniniame gy-venime".

6. Lenkų mokslininkas prof. S. Zajęczkowski (257-11): "Sulig mokslininkų tyrinėjimais, lietuviai pasi-tarnavo savo kalba, nes išlaikė daug kalbos savybių ir išsireikšimų, kuriuos priešistoriniais laikais var-tojo beveik visi Europos žmonės".

Dr. Th. Thurston (Lith. Days, 1962, I nr.): "The Lithuanian language is very important in the field of comparative philology, and it is regarded by renowned philologists as the key to the civilization of mankind... Renowned philologists have agreed that the Lithua-

nian language is not only oldest language in the World today, but the language sued by Aryans... From the linguistic evidence and ancient writings in India and Persia, it is possible to assume that the Lithuanian language must have been ritten as far back as one thousand years before the birth of Christ... The Lithuanian language is like an ancient monument of white marble — it still stands untarnished after many cen-turies of mans long history".

Juo reikšmingiau, nes pagal kalbininką prof. dr. P. Kurschat (116-4) etc. lietuvių kalba savaimingai, be išorinės įtakos, natūraliai susiformavusi ir savo pir-mines formas išlaikiusi. Kalbininkas prof. P. Bahlen (Ueber die Sprache der alten Preussen, 1, 714) konsta-tavo: "Lietuvių kalba per savo izoliavimąsi apsaugo-ta nuo išsigimimo su nuostabių patikimumu savo se-nų formų tobulumu garantavimosi". Prof. A. Bene-dictsen (256-41): "It is also typical for the Lithuanian language, that it contains a vast number of phonetic words for all imaginable souds and movements a fea-ture which the Lithuanian language has in common with the language of most primitive people".

Lietuvių kalba ne tik labai sena, bet taip pat ir moderniška ir lanksti, kaip nurodė prof. A. Senn (190-6): "Jie (lietuviai) gali teisingai didžiūotis savo kalba, kuri, nežiūrint savo konservatyvinio pobūdžio, yra taip pat moderninė, kaip mūsų pasaulis modernus. Jūs galite išreikšti ir nagrinėti lietuvių kalboj kiekvie-ną dalyką, kuris reikalingas mūsų civilizacijai".

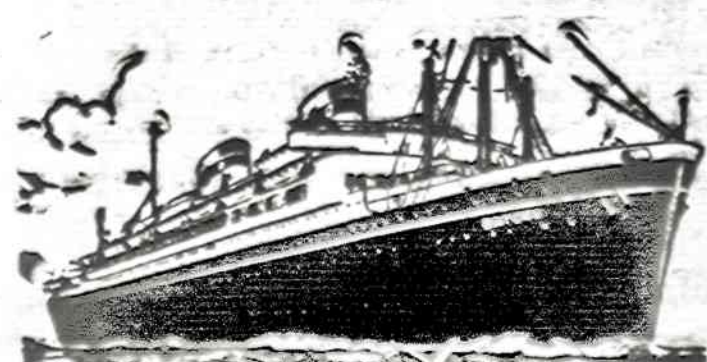
Didžiausias kalbų genijus, kaip jį prof. A. Bez-

zenberger apibūdino, dr. G. Sauerwein (65-35) nusta-tė: "Ji (lietuvių kalba) daugelyje atvejų minties išsi-reikšimui yra lankstesnė priemonė, ne kaip kokia ki-ta kalba Europoje, ir būtent, per savo formų gausumą taip pat daug gražesne".

Drauge lietuvių kalba yra turtinga ir graži: prof. K. Bohusz (23-151): "Teisingai turtinga kalba yra ta, kuri kiekvienam daiktui, kiekvienam dvasiniam veiks-mui turi atitinkamą išsireikšimą, nevartoja to pačio pavadinimo dviem panašioms dalykams o vienok skir-tinai. Tokia kalba yra lietuvių kalba". Prof. E. Reer-lus (173-431) pavaizdavo: "Jei vertė tautos žmonioj būtų matuojama jos kalbos grožiu, tai lietuviai būų pirmo eilėje tarp Europos gyventojų".

Ga-sus 18 amž. vokiečių rašytojas J. Herder nu-sakė: "Kalboj glūdi tautos tradicijos, jos istorija, jos siekimai, bendrai, tautos širdis ir siela". Tad ir lietu-vių kalboj slėpi lietuvių tautos praeitis, idealai ir dvasia.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS

AKUSEKIA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pajima "zonius pagal susitarimą.
Je' ne' siliepi, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community kliniko
Medicinos direktorius
1938 S. Hanheim Rd., Westchester, IL
VALA DOS: 3-9 darbo dienomis ir
kar antra šeštadieni 8-3 val.
Tel: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. R. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val pagal susitarimą. Uždaryta treč

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradi, 1-4 popie.
ketvirtadi, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bandra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofiso 2652 WEST 5th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi, trečiadi.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. ban-
dazai. Speciali pagalba k. joms.
(Arch-Supports, ir t. t.)
Val.: 9-4 ir 6-8, Šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: "Prospect 6-5784

SEVERLY HILLS GELINČIA

2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Naujoji Barbara ir Gene Drishly
krautuvių
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy Oak Lawn
Tel. 499-1310

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apžvalda
ZEMA KAINA
R. FERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO JĖIMOS VALANDOS
Vitos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 3:00
— 3:30 val. popiet. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Deukus
Telef.: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

and PLEASE
make people
more careful

Antanas Tamošaitis

Eglė Žalčių Karalienė (Tapyba)

Rašo VLADAS RASČIAUSKAS

BORNEO - DIDŽIAUSIOJI INDONEZIJOS SALA

Indonezija turi šimtus salų, nančių įvairiausių paukščių, žu-
bet Borneo sala yra pati di-
džiausioji. Ji savo plotu yra ly-
gi visai Anglijai, turi 2,381,150
kvadratinį mylių.

Borneo salos pakraščiuose yra
didžiausi liūnai, kuriuose veisia-
si įvairiausi vėžiai ir vėžekliai,
bet pakraščiuose auga krūmai,
viksvos ir įvairaus dydžio me-
džiai. Juo toliau nuo vandenynų,
tuo didesni medžiai. Indonezijai
priklauso tikrai Pietinė Borneo
salos dalis. Ji vadinasi Kaliman-
tai. Borneo saloje dar yra nepri-
klausomas Saravakas, kuris pro
istoriniais laikais vadinosi Sa-
bas. Be to, toje pačioje saloje
dar yra nepriklausoma Brunel
valstybė, kurią valdo vietos salo-
nas. Saravako salą taip pat val-
do labai senos karališkos gimi-
nės sultonas, bet jau ir ten ke-
lijamas balsas apie piliečių teis-
es ir sultonų rinkimus. Galimas
daiktas, kad netolimoje ateityje
Saravakas turės rinktą sultoną.

Borneo salos Kalimantuose
gyvena apie du milijonai celebis
gimines žmonių. Jie kalba ta pa-
čia celebis gyventojų kalba, tu-
ri tą patį seną indų tikėjimą,
garbina tuos pačius dievus ir vi-
sur grūda gruoc. Moterys turi
didelius gražiai taisytus kuolus,
kuriais gali sumalti ne tik ry-
zius, bet ir kitokius saloje au-
gančius javus. Visas malimo dar-
bas priklauso moterims. Mačiau,
kaip jos grūda miežius, nulupa
pelus ir įsiverda nepaprastai ska-
nią sriubą. Kitos tokiu pačiu bū-
du nulupa avizas ir padaro la-
bai skanius dripsnius. Trečios
grūda aguonas, kanapes ir kito-
kias sėklas. Javos saloj viename
Borneo restorane valgiau mie-
žių sriubą, kuri buvo tokio paties
skonio, kokia buvo mano moti-
nos sekmadieniais virta miežiniu
krupų sriuba. Dubenėlį išval-
giau ir kito norėjau...

Be to dėl geros sriubos aš
norėjau nuvykti į Borneo salą.
Man rūpėjo pamatyti Birutę Gal-
dikaitę, jau kelintį metai gyven-
nančią Borneo salos pakraščiuo-
se ir susidraugavusią su ten
užsilikusiais orangutangais. Pra-
ėjo daug laiko, kol orangutan-
gai prie jos priprato, o dabar ją
skaito savo globėja, drauge ir
geriausia maitintoja. Galdikaitė
baigė Amerikoje aukštusius mo-
kslus ir panoro pati šį tą
naudo įstoti ir į tą didelį žinių
lobyną. Amerikos universitetuo-
se ji sužinojo viską, kas buvo ži-
noma apie orangutangus, bet ji
jautė, kad tos žinios dar buvo
nepilnos. Mokslininkai dar daly-
kų nežinojo. Blogiausia, kad vi-
sos tų mokslininkų žinios buvo
surinktos iš tolo. Galdikaitė nu-
tarė orangutangus arčiau pažin-
ti. Ji nutarė nuvykti į Pietinę
Borneo salos šalį, kur yra dideli
draustiniai, neleidžiantieji vietos
gyventojams naikinti ten gyve-

jusi gauti gerą darbą, pasirinkti
gražų ir gerą vyrą ir gražiai gy-
venti Amerikoje, kaip gyvena
dauguma mokslus baigusiu lietu-
vių vaikų, užmiršdami vargus ir
net savuosius, bet ji taip nepa-
darė. Ji ryžosi įnešti savo, nuva-
žuoti į Indoneziją ir ištirti or-
angutangų gyvenimą. Kad būtų
drąsiau ir saugiau važiuoti, tai
iš didžiausios Amerikos mokslo
įstaigos pasirinko savo orangu-
tangą, išmokė jį geras fotogra-
fijas traukti, įtikino, kad reikia
lietuvaite mokslininkę palydėti į
Borneo ir ryžtis gyventi ne tik
tarp orangutangų, bet ir kaip
orangutagai. Jeigu ji pajegė
įtikinti palydovą vykti į oran-
gutangų karalystę, tai reikia
bripažinti kad ji gabi lietuvaite.

Aš ryžausi — truks laikys — ją
ramatyti.
Kaip man pasisekė — šiomis
dienomis parašysiu.

SAUGUMAS IR PAVOJUS
(Atkelta iš 3 psl.)

Ar? Niekas, išskyrus komunis-
tus ir jų rėmėjus.
Kad tokia tragedija neįvyktų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
NAUJIENOS. GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTO-
JO, VISOUMENES VEIKėjo IR RASYTOJO ATSIMINIMUS
Dr. A. J. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., lietuviškai 1900
metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunais dienais ir susi-
rupinimą \$3.00

Dr. A. J. Guseno DANTYS, jų priežiūra sveikata ir grožis
lietuviškai ir rusiškai, vietoje 44.00 dabar tik \$3.00
lietuviškai ir rusiškai tik \$2.00
Dr. A. J. Guseno AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES
išlietuvių po Europą išpužiai Dabar tik \$2.00
valtime taip pat užsakyti paštu, atsilykus čekį arba money order, prie
nurodytos kainos, pridėjant 50c. persiuntimo išlaidoms

NAUJIENOS
1735 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Do A Pre-Ride Inspection

Every motorcyclist should
take two minutes to give his
bike a general safety inspec-
tion before he rides.
Kawasaki Motors Corp.
USA, from its Santa Ana,
headquarters, recommends
the following check list:
Drive Chain. Check your
drive chain for wear and lube
if needed. This will reduce
wear and insure smoother
operation. The drive chain
should be adjusted to man-
ufacturer's specifications.
Check your operation
manual.
Tires. Check the condi-
tion. Are they properly in-
flated? Incorrect air pres-
sure will affect the handling
of your cycle and may cause
uneven wear.
Cables. Check to be sure
none of your cables are
frayed, loose, kinked or in
need of adjustment.
Lights and Horn. Test
your headlight, taillight,
turn signals and horn. Are
they working? Next, apply
your brakes to check the
brake light. Finally, check
the aim of your headlight. It
may need adjusting up or
down.
By developing the habit
of checking your cycle each
time you ride, you pre-
vent most common riding
problems. Make it a routine;
Kawasaki suggests it will
make the ride safe and
much more fun.

reikia jai užbėgti už akių—sku-
biai, neatlaidžiai gerai apsigink-
luoti.

Amerikos krašto apsaugos sek-
retorius Brown'as prašė presiden-
tą Carterį krašto apsaugai skir-
ti 140 milijonų dolerių, bet biu-
džeto tvarkytojai tą sumą su-
mažino iki 126 milijonų dolerių.
Apdairus, realiai galvojantis
prez. Carteris, zinodamas Sov.
Sąjungos grėsmę, jos milžiniš-
ką apsiginklavimą, remia Ame-
rikos karo pėgų stipraus apgin-
klavimo reikala.

Vienas Amerikos senatorius,
trumparegiai asmenys, kai ku-
rių mūsų veiksmų vadai bei už-
simaskavę komunistuojantieji
prikla. prez. Carteriui, kad jis,
prieštarnaudamas savo paža-
dams mažinti karo biudžetą, jį
didina; vėliau esą skirti dides-
nes sumas social. ir kitiems ci-
vil. reikalam.

Prez. Carteris dabar negali
mažinti karo biudžeto, nes yra
gyvybinis reikalas skubiai gink-
luotis: Sov. Sąjunga yra iki dan-
tų gerai apsiginklavusi ir dar
vis labai ginkluojasi.

Prez. Carteris prisiekė rūpin-
tis Amerikos saugumu, todėl
jis tą pagirtinai ir daro.

(Bus daugiau)

• Pirmasis viešbutis Ameri-
koje buvo pastatytas 1802 m.
Saratogos mieste, New Yorko
valstijoje, pagal Gideon Putnam
braizinius.

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

BRIGHTON Parko Lietuvių Mote-
ru klubo narių susirinkimas įvyks
ketvirtadienį, balandžio 6 d., 2 val.
popiet Anelės Kojak salėje, 4500 So.
Palman Ave. Nars prašomos atsilan-
kyti, nes yra daug svarbių reikalų
aptarti. Po susirinkimo bus ir vai-
sės. E. Strungys

LIETUVIŲ Pensininkų S-gos prie-
metinis susirinkimas šaukiamas ba-
landžio 5 d., trečiadienį, 2 val. p. p.
Gage Parke, Fieldhouse patalpose —
Western ir 55 g. kampas.

Nariai, kurie gali, prašomi atnešti
į susirinkimą fantus loterijai, kuri
įvyks Sąjungos bankete, balandžio
mėn. 15 d. 6 val. 30 min. vakare Tau-
tinuose Namuose. Valdyba

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Aš gyvasis, aš buvau numiręs ir štai esu gyvas per amžių amžius".
Apr. 1:18.

Svarbiausias Evangelijos mokslas yra mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus
priskėlimas iš numirusių. Jėzaus mirtis parodo mums didįją jo ir jo Tėvo
mėlę. Tačiau dieviškojo plano įvykdymui ir visos žmonijos palaiminimui
reikėjo, kad Jėzus atskeltų iš numirusių ir pasidarytų mūsų išganymo Vadu
ir visos žmonijos Atpirkėju. Dėlto Jėzaus pasakytas: "Aš esu gyvas ir jūs bū-
site gyvi". (Jono 14:19). Tokie šventraščio pareiškimai palinksmina mūsų šir-
dis, atgaivina ir sustiprina mus, nes matome, kad jau arti prisikėlimo rytas
ir ilgai lauktoji Tūkstantmetinė diena, kurioje Viešpats palaimins visus ir nu-
šluostys visas ašaras nuo kiekvieno jam pasidavusio ir jo klausančio žmogaus.
ma'davimas už mūsų nuodėmes.

Via! žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusieji? Į tą klausimą atsako knygučių "Viltis po mirties", kurią gausite ne-
mokamai. Rasykite:

F. ZAVIST, 3715 West 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

JEVAS IR SŪNUS

MARGUERITE FUNERAL HOME

2533 W 71st Street

Telef. "Roxhill 6-2345-1

4110 So. 50th Ave., Cicero

Telef. "Townhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

VIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE

PATARNAVI

MAS DIENA

IR NAKTĮ

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTU

DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAUBYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-340.

BUTKUS - VASAITIS

1448 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-100.

PETRAS BIELIUNAS

348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-357.

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139.

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Vh čina 7-6679

11028 SOUTHWEST HIGHWAY. Palos Hills, IL. 974-4419

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

TRUMPAI

— Žurn. Jonas Vaičiūnas, LB (r) Marquette Parko seniūnijos pirmininkas, įteikė \$15 Naujienų paramai. Dėkui už auką ir bendradarbiavimą. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui, užsiskaičiusiam Naujienas viešiemis metams ir įteikiamam \$5 auką, bet pavardės prašiusiam neskelti.

— Ona Didžbalienė, Addison, Ill., visuomenės veikėja ir spaudos bendradarbių a. a. Adomo našlė, vykdydama šeimos tradiciją — remti lietuvišką spaudą ir bendruosius darbus, atsiuntė \$5 auką. Naujais mūsų skaitytojas Stanley Woods iš Bridgeport apylinkės atsiuntė \$2. Dėkui.

— Penktadienį, balandžio 7 d., 7 valandą vakaro, Marquette Fieldhouse salėje (kampas Kedzie ir 67 -tos) įvyks Chicago Lietuvių Spaudos klubo susirinkimas bėgamiems reikalams aptarti ir referatams išklausti.

— Naujienoms reikalingas korektorius. Lietuvių kalbą mokantį vyrą ar moterį išmokysime gero amato. Geras atlyginimas, trumpas valandos. Darbo valandomis prašome skambinti IIA 1-6100.

— St. Rita aukšt. mokykla pa skelbė aukštinį ir sidabrinį garbės mokinį sąrašą. Aukštiniam sąrašui su visais A pažymiais tarp kitų yra Jonas Aleksa, Brian Waranaukas, Vytenis Markevičius, David Dausinas ir Linas Smulkštys. Sidabriniam garbės mokinių sąrašo

vra Philip Yanas, Robertas Alis, Andrius Fabijonas, Gregorius Macijūnas, Juozas Mikūzis, James Waranaukas, William Kirkolis, Jonas Ruikis ir Albertas Sudzus.

— Chicago miesto policija skelbia varžytines be savininkų esantiems daiktams parduoti balandžio 8 d. 10 val. ryto International amfiteatre, 4200 S. Halsted St. Daiktus galima apžiūrėti balandžio 7 d. nuo 2 iki 1 val. popiet. Įėjimas į šiaurinę salę pro 2-ius vartus iš vakarinės mėsinių statyti aikštės.

— Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių Komitetas Toronto ruošia šokių vakarą balandžio 22 d. Anapilio salėje. Programoje dalyvaus Gintaro šokėjai ir oktetas. Tautinių šokių grupės Atžalynas metinis koncertas bus balandžio 8 d. 7 val. vak. Toronto Lietuvių namuose.

— Toronto Lietuvių namų suorganizuotų svarstybių apie lietuviškos išlaikymo antroji dalis bus balandžio 23 d. Pagrindiniais kalbėtojai pakviesti L. Kuliavienė, G. Beresnevičius, A. Senkus ir prof. R. Vaštokas. Namų administracija yra suorganizuojanti iš savo narių įvairios veiklos sekcijas. Vyrų būrelis globoja neseniai įsisteigusį Vyrų chorą iš 25 dainininkų, kuriuos moko muz. V. Verikaitis. Jis jau išmokė daugelį dainų ir pirmasis koncertas bus balandžio 22 d. Delhi-Tillson-burge, o gegužės 6 d. dainuos Lietuvių namuose. Šiame koncerte dalyvaus sol. Antanas Pavasario iš Los Angeles.

— ITALŲ prokuroras nusavino artistės Loren ir josios vyro Pontį visą turtą už nesumokėtus mokesčius.

Kasiulis Lietuvių

BUVUSIO KGB AGENTO "IŠPAZINTIS"

Polševikinėje rusų imperijoje viešpatuoja tokia baimė ir bjauri žmonių siekimo ir terorizavimo sistema, jog, turbūt, ir pats Liuciperius peklo neturi bjauresnės savo pavaldiniams velniukščiams bei ten pakliuvusioms dvasioms valdyti. Nežiūrint kur ir kokiame krašte, revoliucijos ar durtuvais remdamesi, paėmę į savo rankas valdymą komunistai pirmiausia įveda taip vadinamą proletariato diktatūrą — ne apibrėžtą įstatymais ir tik jėga paremtą valdymą (W. I. Lenin: Die grosse Initiative. In: Ausgewählte Werke, Bd. II, S. 575-576 ir Grundlagen des Marxismus-Leninismus, S. 591). Teoretiskai tvirtinama kad toks valdymas yra dirbančiųjų klasė rankose, bet praktiškai valdymas yra sukoncentruotas komunistų partijos vardu nedidelės

kiekvieno imperijos piliečio pareikštą nepasitenkinimą, menkiausią čiudulį. Net patys KGB nariai tos sistemos neišvengia. Ir jie turi viens kitą sektį ir pra nešinėti parinktiems asmenims. Ir dar geriau, laiks nuo laiko net tos pačios komunistų partijos nariai privalo raštu ar žodžiu masiniuose narių susirinkimuose padaryti "išpažintį" ir viešai išpasakoti savo ir savo draugų "nusikaltimus", prisipažinti klydus".

Ypatingas dėmesys kreipiamas į vaikus, į jaunimą. Vaikai priežiūros darželyje jau indoktrinuojami komunistinės dvasios ir amžinos ištikimybės partijai. To ji indoktrinacija arba smegenų plovimas vyksta nepaliaujamai esant jaunuoliams spalvinkais, komjaunuoliams, sėdint mokyklos suolo, universitetuose.

Aišku, kad taip gyvenimui klostantis, neapykanta komunistui ir visai valdymo sistemai yra didelė tarpe visų imperijos piliečių. Bet jie bejėgiai. Jie likę be vadų, dvasiniai ir fiziniai nuginkluoti ir tiek sekami, kad jokiū būdu negali nusimauti ir nusikratyti partijos vardu kliekos užmanto apinasrio. Nors tenka pripažinti, jog spontaniški "su-kilimo" taškai laikui bėgant tai viener, tai kitur iškyla, bet jie tučtuojau panaikinami dar nepėjus kitur kitiems sužinoti. Tokiu atveju, laisvajame pasaulyje "atsiradusio disidento dr. A. Stromo tvirtinimai, jog komunistinėje Rusijoje įvyks revoliucijos ar kitu būdu pasikeitimas — neįtikėtina. Jis tegali įvykti vi-sai komunistų imperijai sudavus gerą smūgį iš šalies. Bet ir tai, smūgis turi būti mirtinas, nes jau karta istorijoje jis yra tai turėjęs ir kuris jo nesugriovė. Juo labiau, kad laisvasis pasaulis neaiškiais sumetimais jį stipriai remia.

Šias elutes skaitantis gali manyti, jog tai niekuo neparemta pasaka arba, mažiausiai, perdėta. Tačiau reikia turėti omenyje, kad šios mintys ir faktai yra surašyti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje", dr. Fred Schwarz'o knygoje "You Can Trust the Communists", toje pačioje Maskvoje išleistoje komunistų Biblijoje "Osnovy Marksisma-Leninisma", ir kituose leidiniuose, kurių įvairiais pavadinimais yra laisvajame pasaulyje pasklidusiu tikstančiais. Ypač čia, kad mūsų tarpe yra šimtai gyvų liudininkų iš anapus geležinės uždangos, kurie tai patvirtina savo patirtimis. Vieno tokio iš okupuotos Lietuvos KGB atsiųsto šnipinėjimui agento V. dimanto Valatkos išpažintimi, kuri yra atspausdinta 1978 m. vasa-rio 23 d. katalikų savaitraštyje "The Wanderer", čia ir pasiremiami.

(Bus daugiau)

— Visas tikstantis Izraelio karininkų pareikalavo premjerą Begin atiduoti arabams užimtas žemes arba atsistatydinti.

SVARBI IR NAUDINGA PASKAIDA

Penktadienį, balandžio 7 d., 7 val. vakare, Sv. Mergelės Marijos Gimimo liet. parapijos salėje Marquette Parke, kpt. Andrius Juškevičius skaitys reikšmingą paskaitą apie Liet. Bendruomenės vystymąsi, Reorganizacijos atsiradimą, tikslus ir kėlia.

A. Juškevičius visuomenininkas, LB dirbęs eilę metų, buvęs tikslinės apygardos valdybos pirmininkas, dabar LB Reorganizacijos Tarybos Prez. Vykdomasis Vicepirmininkas, po pasikaitos atsakys į jam keliamus klausimus.

Gyvas santykis padės daug ką išaiškinti. Gausiai atsilankykime. (Pr.) LB Marquette Parko Seniūnijos (Apylinkės) Valdyba

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavinimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavinimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

6 KAMB. MORAS, 3 mieg., 65-ta ir Talman, \$27,500.

GRAZUS BUNGALOW, 6 kamb., 2 židiniai, 83-čia ir Kedzie, \$64,200.

15 M. SENUMO 5 1/2 kamb., 3 mieg., daug rūbinių, 2 1/2 masinų garažas, 63-čia ir Narraganset, \$54,000.

2 AUKŠTŲ 2 po 6 mūrinis, 65-ta ir Talman, \$32,500.

50 AKRU žemės Lemonte, \$10,000 už akra.

SIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.
Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose
BUDRAITIS REALTY
Ivairi aprauda — INSURANCE
UTU NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 787-9800.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

COOK NEEDED
For Company Dining room. Must have experience. Excellent working conditions. Profit sharing, pension plan, paid vacation and holidays.
Apply in person.
JAYS FOODS, Inc.
825 East 99 Street
Chicago.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS 2 miegamųjų butas be baldų Chicago vakarinėje dalyje už \$155 per mėnesį. Artai susisiekimo. Užstatas ir rekomendacijos reikalingos.
F. C. PILGRIM & Co.
Teirautis angliškai.
Tel. 379-1401.

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį Lietuvių kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buizė)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

Atsiminimų Skirsneliai
atspausdinti
Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga su-krauta autoriaus troboje.
Čikagos ir apylinkių lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsakyti paštu.
Knygos kaina — 5 doleriai.
Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.
Chicago, Ill. 60629
Juozas Šmotelio

— Jei žinote asmenis, kurie galėtų užsakyti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.

— Sovietų valdžia, gaudindama Pekino vyriausybę, pranešė, kad parduos ginklus Taiwan valdžiai.

SUDIEV, ŽIEMUŽE!
4 VIENETU mūras ir garažas. Naujas gazu šildymas. Našlė atiduoda už \$38,800.

5 KAMB. labai modernus mūro namas ant platus sklypo, tinkamas šeimai žavingai gyventi. Artai 73-čios ir Kedzie. \$39,800.

5 KAMBARIŲ naujo tipo mūro namas ir garažas. Centrinis oro šildymas ir vėsinimas. Galima tuoj pažūrėti ir nusipirkti už \$28,350. Marquette Pk.

GRAZUS 5 kamb. apie 20 m. mūras. Pušų medžio beismantas. 2 auto garažas. Marquette Parke. Tuoj galite žiūrėti.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

TVIRTAS 2 aukštų mūras 2 butai ir maloni biuro patalpa 2 auto garažas. Savininkas nusileido iki \$38,500.

VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuoti ir sažiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washburn Ave.
Tel. 927-3559

TAISAU IR DAŽAU NAMUS
IR VISKĄ NAME
Telefonuoti:
523-9367 arba 737-0397
ALEKSAS

DĖMESIO
22-30 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI! Tikrai \$99 per mėnesį automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreiptis
A. LAURAITIS
4443 So. ASHLAND AVE.
523-4775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2446 WEST 69th STREET
Tel. 4-REpublic 7-1941

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių škievimentai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE
Lail Frank Zapols
5208 1/2 W. 75th St.
GA 4-8654
State Farm Life Insurance Company

PLEASE BE CAREFUL!
Only you can prevent forest fires!

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajuos komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pakeisti knygnešius bei lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžių, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažinant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti neuatitinkančią grandinę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos lietuviškos kultūros ir jos žmonių gerovei, bendromis įėjomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotinio lietuvių tautos renesanso.

VIS PLEČIANTIS SAJŪDŽIUI
skaityti ir platinėti Naujienas, atsirado mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajuos labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813-381-9753, paskyrė trijų dienų atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiai puikiam motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu papildomu, žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbių ir savitinkas skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė \$50 premiją. Be abejo, atsiras ir daugiau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudiniame Naujienų piktike.

Visas ir visus kviečiame į didžiąją talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalams prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarptomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____ kurtis yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajuos proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai bei jokių išpaieigojimų.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIA NOREIKIENĖ
2508 West 59th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros kokybės įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
5301 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3328
V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ,
PROGRAMOS VEDEJA
WOPA 1490 AM Fri. at 9:30—10:00 p. m.
WLNR 106.3 FM Sat. at 8:00—10:00 p. m.
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. — 778-5374

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenėi ir išmoko daugelį kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraudimams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudimą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinė pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudimas tikrai ir saugus. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudimą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukšto mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudimą už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuvių KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudus mokeskis \$2.00 1 metus.

SLA — knuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės į knuopą veikėjas ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001